

Sygn. akt II KK 372/16

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 8 grudnia 2016 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Waldemar Płóciennik (przewodniczący, sprawozdawca)

SSN Jerzy Grubba

SSN Przemysław Kalinowski

Protokolant Marta Brylińska

w sprawie M. D.

skazanego z art. 180a k.k.

po rozpoznaniu w Izbie Karnej na posiedzeniu w trybie art. 535 § 5 k.p.k.

w dniu 8 grudnia 2016 r.,

kasacji, wniesionej przez Ministra Sprawiedliwości – Prokuratora Generalnego
od wyroku nakazowego Sądu Rejonowego w W.

z dnia 6 lutego 2016 r., sygn. akt XIV K (...),

**uchyla zaskarżony wyrok w części dotyczącej rozstrzygnięcia
o karze łącznej grzywny i sprawę w tym zakresie przekazuje
Sądowi Rejonowemu w W. do ponownego rozpoznania.**

UZASADNIENIE

Wyrokiem nakazowym z dnia 6 lutego 2016 r., sygn. akt XIV K (...), Sąd Rejonowy w W. uznał M. D. za winnego popełnienia dwóch występków z art. 180a k.k. i wymierzył mu za każdym z tych czynów karę 20 stawek dziennych grzywny, ustalając wysokość jednej stawki na 30 złotych. Na podstawie art. 85 § 1 k.k. w zw. z art. 86 § 1 k.k. w brzmieniu obowiązującym przed dniem 1 lipca 2015 r. połączył

orzeczone kary grzywny i wymierzył oskarżonemu karę łączną 30 stawek dziennych grzywny, ustalając wysokość jednej stawki na 40 złotych. Na podstawie art. 63 § 1 k.k. na poczet orzeczonej kary łącznej grzywny zaliczył okres zatrzymania oskarżonego w dniach 12 czerwca 2015 r. i 3 września 2015 r., ustalając, że jeden dzień rzeczywistego pozbawienia wolności równa się dwóm stawkom dziennym grzywny.

Orzeczenie to nie zostało zaskarżone i uprawomocniło się w dniu 8 marca 2016 r.

Kasację od powyższego wyroku wywiódł, działając na korzyść skazanego, Minister Sprawiedliwości – Prokurator Generalny. Skarżący zaskarżył wyrok w części dotyczącej orzeczenia o karze łącznej grzywny i zarzucił rażące i mające istotny wpływ na treść orzeczenia naruszenie przepisu prawa karnego materialnego, to jest art. 86 § 1 k.k., polegające na wadliwym określeniu, przy wymierzeniu kary łącznej grzywny, stawki dziennej kary grzywny w kwocie 40 złotych, a więc przekraczającej wysokość najwyższej stawki dziennej ustalonej w jednostkowych skazaniach za czyny z art. 180a k.k. podlegających łączeniu.

W następstwie tego zarzutu skarżący wniósł o uchylenie zaskarżonego wyroku w części dotyczącej orzeczenia o karze łącznej grzywny i przekazanie sprawy w tym zakresie do ponownego rozpoznania Sądowi Rejonowemu w W.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje.

Zarzut kasacji Ministra Sprawiedliwości – Prokuratora Generalnego jest w pełni uzasadniony, co pozwala na uwzględnienie tej skargi w trybie określonym przepisem art. 535 § 3 k.p.k.

Trafnie podnosi Autor kasacji, że ustalenie w jednym wyroku różnych stawek dziennych grzywny rażąco narusza prawo materialne. W taki właśnie sposób postąpił Sąd Rejonowy, określając inną wysokość stawki dziennej dla grzywien jednostkowych a inną, wyższą, dla łącznej kary grzywny.

Należy zauważyć, że przepis art. 86 § 1 k.k., mający zastosowanie w niniejszej sprawie, statuuje zasady wymiaru łącznych kar grzywny, określając jej granice w zależności od liczby stawek dziennych a nie ich wysokości. Wysokość stawki dziennej grzywny, ustalana w jednym wyroku skazującym za zbiegające się przestępstwa, jest bowiem uzależniona od oceny sytuacji majątkowej sprawcy w

myśl kryteriów określonych w art. 33 § 3 k.k., a więc po wzięciu pod uwagę dochodów sprawcy, jego warunków osobistych, rodzinnych, stosunków majątkowych i możliwości zarobkowych. W tym świetle byłoby zupełnie nie do przyjęcia, aby tak przeprowadzona ocena – aktualna na datę orzekania tym samym wyrokiem – mogła skutkować określeniem różnej wysokości dziennej stawki grzywny dla kar orzekanych za poszczególne przestępstwa, jak i ustaleniem innej jeszcze stawki dla, obejmujących te kary, łącznej kary grzywny. Ocena sytuacji majątkowej oskarżonego, leżąca u podstaw jednostkowego wymiaru stawki, nie ulega przeobrażeniu wraz momentem wymierzania, tym samym wyrokiem, kary łącznej, uwzględniającej grzywny orzeczone za poszczególne przestępstwa. Z tych właśnie powodów w przepisie art. 86 § 1 k.k. nie zawarto regulacji odnoszącej się do określenia „na nowo” wysokości stawki dziennej, jakie to unormowanie przewidziano w art. 86 § 2 k.k. Ostatni z wymienionych przepisów ma bowiem zastosowanie tylko w wypadku orzekania kary łącznej grzywny w wyroku łącznym (zob. wyrok Sądu Najwyższego z dnia 3 lutego 2006 r., II KK 346/05, OSNKW 2006 z. 3, poz. 30), a więc wówczas, gdy wysokość stawek w, wydawanych w różnym czasie, podlegających łączeniu wyrokach ustalona była z uwzględnieniem stanu majątkowego sprawcy w chwili orzekania. W takiej sytuacji bez wątpienia istnieje potrzeba ustalenia nowej stawki (przy zachowaniu określonych rygorów), nie dotyczy ona jednak wypadku – jak w niniejszej sprawie – gdy następuje jednoczesna ocena okoliczności warunkujących wysokość tej stawki, w myśl zasad określonych w art. 33 § 3 k.k. oraz art. 85 i art. 86 § 1 k.k. (por. wyrok Sądu Najwyższego z dnia 1 grudnia 2008 r., V KK 385/08, R – OSNKW 2008/1/2471).

Konsekwencją tego stanu rzeczy stała się konieczność uchylenia zaskarżonego orzeczenia w części dotyczącej rozstrzygnięcia o karze łącznej grzywny i przekazania sprawy w tym zakresie Sądowi Rejonowemu w W. do ponownego rozpoznania. Przy ponownym rozpoznaniu sprawy Sąd będzie zobowiązany do respektowania przepisów prawa materialnego regulujących orzekanie kary łącznej grzywny.

r.g.